

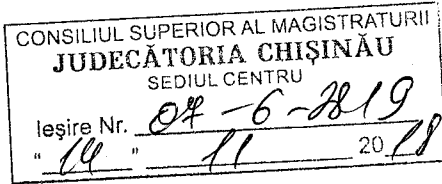
REPUBLICA MOLDOVA
JUDECĂTORIA CHIȘINĂU
(sediul Centru)

REPUBLIC OF MOLDOVA
THE COURT OF CHISINAU
(office Centre)

mun. Chișinău, bul. Ștefan cel Mare și Sfânt, 162
Republica Moldova
MD-2004, tel. (+373 22) 27 27 40,
tel./fax (+373 22) 27 27 40, e-mail: jcc@justice.md

Chisinau city, Ștefan cel Mare și Sfânt, 162 avenue
Republic of Moldova
MD-2004, tel. (+373 22) 27 27 40,
tel./fax (+373 22) 27 27 40, e-mail: jcc@justice.md

Curtea Constituțională a Republicii Moldova
mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușneanu 28

În procedura Judecătoriei Chișinău(sediul Centru) se află plîngerea formulată în baza art. 313 Cod de procedură penală de către avocatul Ipati Denis în interesele lui Cotruța Veaceslav.

Astfel, în adresa dumneavoastră se expediază încheierea din 06 noiembrie 2018 privind sesizarea Curții Constituționale în privința verificării controlului constituționalității prevederilor art. art. 282 alin. 1 și 63 alin. 3 din Cod de procedură penală.

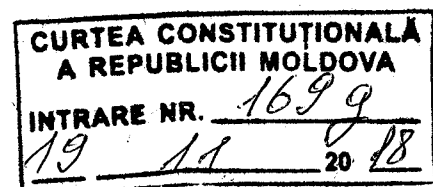
În caz că pentru examinare va fi necesar dosarul penal, acesta la solicitare va fi expedit în adresa dumneavoastră.

Anexă :

- 1) încheierea Judecătoriei Chișinău(sediul Centru) din 06 noiembrie 2018 privind sesizarea Curții Constituționale în privința verificării controlului constituționalității prevederilor art. art. 282 alin. 1 și 63 alin. 3 din Cod de procedură penală.
- 2) copia sesizării Curții Constituționale.
- 3) Copia plîngerii formulată în baza art. 313 CPP
- 4) Copia procesului-verbal al ședinței de judecată

**Judecătorul desemnat cu atribuțiile
Judecătorului de instrucție**

Corcea Nicolae

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

Str. Alexandru Lăpușneanu nr.28
Chișinău MD 2004
Republica Moldova

SESIZARE PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin.(1) lit.a și lit.g) din Constituție

I – AUTORUL SESIZĂRII

1. Nume – **Cotruța**
2. Prenume – **Veaceslav**
3. Adresa – **mun. Chișinău, or. Durlleşti, str. Rediul Mic 16**
4. Tel. – **060574668**
5. Numele și prenumele reprezentantului - **Ipatii Denis**
6. Ocupația reprezentantului – **Avocat**
7. Adresa reprezentantului – **mun. Chișinău, str. 31 August 1989, 62, of.1**
8. Tel. reprezentantului- **079 89 87 88**

II – OBIECTUL SESIZĂRII

Exercitarea controlului constituționalității prevederilor alin.(1) art.282 al Codului de Procedură Penală al RM: *Înaintarea acuzării învinuitului se va face de către procuror în prezența avocatului în decurs de 48 de ore din momentul emiterii ordonanței de punere sub învinuire, dar nu mai târziu de ziua în care învinuitul s-a prezentat sau a fost adus în mod silit.*

și alin.(3) al art. 63 al Codului de Procedură Penală al RM (în partea evidențiată): ***La momentul expirării, după caz, a unui termen indicat în alin.(2), organul de urmărire penală este obligat să elibereze bănuitul reținut ori să revoce, în modul stabilit de lege, măsura preventivă aplicată în privința lui, dispunând scoaterea lui de sub urmărire sau punerea lui sub învinuire. În caz de prelungire a termenului de menținere în calitate de bănuit mai mult de 3 luni, ofițerul de urmărire penală este obligat să informeze imediat bănuitul despre aceasta.***

prin prisma art.art. 21 și 23 din Constituția Republicii Moldova.

III – CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

La data de 14.06.2018 de către organul de urmărire penală al Inspectoratului de Poliție Buiucani, a fost pornită cauza penală nr.2018030965, conform elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) al Cod Penal.

La data de 05.07.2018 organul de urmărire penală în persoana ofițerului de urmărire penală al SUP a IP Centru al DP mun. Chișinău, inspector superior Miahî Busuioc, prin Ordonanță a dispus recunoașterea cet. Cotruța Veaceslav în calitate de bănuit, în cadrul cauzei penale nr.2018030965.

La data de 07.10.2018, zi de duminică, la ora 18:06, un colaborator al poliției, venind la domiciliul cet. Cotruța Veaceslav, i-a înmînat acestuia citație din data de 06.10.2018, prin care procurorul Olesea Botezatu îl citează pe cet. Cotruța Veaceslav la Procuratura mun. Chișinău, oficiul Centru pentru data de 08.10.2018 ora 08:30 pentru înaintarea învinuirii în cadrul cauzei penale nr. 2018030965.

La data da de 08.10.2018, ora 08:09, apărătorul Ipatii Denis în interesele lui Cotruța Veaceslav a înaintat demers privind scoaterea persoanei de sub urmărire penală din motivul expirării termenului prevăzut la apct.3 al alin.(2) al art.63 al CPP, și anume: Organul de urmărire penală nu este în drept să mențină în calitate de bănuit persoana în privința căreia a fost dată o ordonanță de recunoaștere în această calitate – mai mult de 3 luni, iar cu acordul Procurorului General și al adjuncților săi – mai mult de 6 luni.

La data de 08.10.2018, procurorul în Procuratura mun. Chișinău, oficiul Centru, Olesea Botezatu, a adus la cunoștință lui Cotruța Veaceslav, Ordonanța din data de 05.10.2018 a

procurorului în Procuratura mun. Chișinău, oficiul Centru, Olesea Botezatu, prin care a fost dispus punerea lui Cotruța Veaceslav sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) al CP al RM.

La data de 08.10.2018, avocatul Ipatii Denis în interesele lui Cotruța Veaceslav, a înaintat în ordinea prevăzută de art.299/1 al CPP, prin care a solicitat anularea ordonanței privind punerea lui Cotruța veaceslav sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) al CP al RM și scoaterea acestuia de sub urmărire penală din motivul expirării termenului prevăzut de alin.(2) al art.63 al CPP

La data de 24.10.2018 avocatul Ipatii Denis, în interesele lui Cotruța Veaceslav a depus în judecătoria Chișinău sediul Centru o plîngere în ordinea art.313 al CPP al RM prin care a solicitat recunoașterea ilegalității a refuzului Procuraturii mun Chișinău, oficiul Centru de a examina plîngerea din data de 08.10.2018 în termenul și modul prevăzut de legislație, anularea ordonanței privind punerea lui Cotruța Veaceslav sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) al CP al RM și scoaterea acestuia de sub urmărire penală din motivul expirării termenului prevăzut de alin.(2) al art.63 al CPP.

La data de 30.10.2018 prin intermediul poștei, apărarea a recepționat Ordonanța procurorului, adjunct al procurorului-Șef al Procuraturii mun. Chișinău, șef al oficiul Centru, Roman Eremciuc, din data de 15.10.2018 prin care a fost respinsă plîngerea avocatului Ipatii Denis în ordinea art.299/1 al CPP.

La data de 30.10.2018 avocatul Ipatii Denis, în interesele lui Cotruța Veaceslav a depus în judecătoria Chișinău sediul Centru o plîngere suplimentară în ordinea art.313 al CPP al RM prin care a solicitat suplimentar la cererea din 24.10.2018 și anularea ordonanței procurorului, adjunct al procurorului-Șef al Procuraturii mun. Chișinău, șef al oficiul Centru, Roman Eremciuc, din data de 15.10.2018 prin care a fost respinsă plîngerea avocatului Ipatii Denis în ordinea art.299/1 al CPP.

Tot în data de 30.10.2018, procurorul Olesea Botezatu a prezentat personal apărării Ordonanța din data de 18.10.2018 prin care a respins cererea avocatului Ipatii Denis prin care a solicitat scoaterea lui Cotruța Veaceslav de sub urmărire penală din motivul expirării termenului alin.2 al art.63 al CPP.

La data de 01.11.2018 avocatul Ipatii Denis, în interesele lui Cotruța Veaceslav a depus în judecătoria Chișinău sediul Centru o plîngere suplimentară în ordinea art.313 al CPP al RM prin care a solicitat suplimentar la cererea din 24.10.2018 și ce adin 30.10.2018 și anularea Ordonanței procurorului în Procuratură mun. Chișinău, oficiul Centru Olesea Botezatu prin care ea fost respinsă cererea privind scoaterea de sub urmărire penală a lui Cotruța Veaceslav din motivul expirării termenului alin.2 al art.63 al CPP.

Astfel la moment cauza este pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediu Centru, la judecătorul desemnat cu atribuțiile judecătorului de instrucție, Corcea Nicolae, sub nr. 10-604/18.

Important este faptul că toate cererile, plîngerile apărării au fost respinse de către procurori prin motivarea că procurorul prin prisma prevederilor alin.(1) art.282 al Codului de Procedură Penală al RM (supuse verificării) are termen 48 de ore pentru a înainta învinuirea persoanei, indiferent de termenii prevăzuți la alin.(2) al art.63 al CPP.

IV – EXPUNEREA PRETINSEI SAU PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI PRECUM ȘI ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

În opinia noastră, prevederile alin.(1) art.282 al Codului de Procedură Penală al RM: *Înaintarea acuzării învinuitului se va face de către procuror în prezența avocatului în decurs de 48 de ore din momentul emiterii ordonanței de punere sub învinuire, dar nu mai târziu de ziua în care învinuitul s-a prezentat sau a fost adus în mod silit.*

sunt neconstituționale și care prin urmare încalcă grav drepturile fundamentale ale reclamantului prin urmare solicităm Onoratei Curți verificarea constituționalității acestor norme prin prisma coraborării art.art. 21 și 23 din Constituția Republicii Moldova.

LEGISLAȚIE PERTINENTĂ

1. CONSTITUȚIA REPUBLICII MOLDOVA

Articolul 21

”Prezumția nevinovăției”

Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată pînă cînd vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.

Articolul 23

”Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle”

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.

2. Hotărîrea Curții Constituționale nr.26 din 23.11.2010 asupra excepției de neconstituționalitate a prevederilor alin. (6) art. 63 din Codul de procedură penală (Monitorul Oficial 235-240/27, 03.12.2010)

Pct 7. În orice societate democratică protecția persoanei este una din atribuțiile de bază ale statului. În exercitarea acestei atribuții, statul a instituit norme procesual penale, concentrate în Codul de procedură penală al Republicii Moldova, care au drept scop, pe de o parte, să protejeze persoana, societatea și statul de infracțiuni, astfel încît persoana care a săvîrșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale, și, pe de altă parte, să protejeze persoana și societatea de actele ilegale ale persoanelor cu funcții de răspundere, comise în activitatea de cercetare a infracțiunilor presupuse sau săvîrșite, pentru ca nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală și condamnată.

Prin normele procesual penale, legislatorul național a urmărit instituirea unui echilibru echitabil între aceste două mari sarcini ale procesului penal, pentru stabilirea adevărului și exercitarea unei justiții veritabile. Instanțele judecătorești și organele de urmărire penală, care aplică normele procesual penale, sînt obligate să activeze în așa mod, încît nici o persoană să nu fie neîntemeiat bănuită, învinuită sau condamnată, sau supusă în mod arbitrar sau fără necesitate măsurilor procesuale de constrîngere.

Pentru a proteja persoanele suspectate de săvîrșirea infracțiunilor de acțiunile arbitrare ale organelor de urmărire penală, normele de procedură penală din Republica Moldova divizează aceste persoane în trei categorii: bănuiți, învinuiți și inculpați. Fiecare categorie implică drepturi speciale, care permit persoanei să reacționeze prin mijloace legale pentru apărarea sa eficientă împotriva suspiciunilor organelor de urmărire penală sau ale instanțelor de judecată.

Pct.8 În sensul art.63 CPP, bănuit este persoana față de care există anumite suspiciuni sau probe privind săvîrșirea infracțiunii, dar nu există suficiente probe pentru a înainta învinuirea și a o recunoaște în calitate de învinuit.

Aceeași normă procesuală prevede trei acte procedurale prin care persoana poate fi recunoscută în calitate de bănuit:

1) procesul-verbal de reținere;

- 2) ordonanța sau încheierea de aplicare a unei măsuri preventive neprivative de libertate;
- 3) ordonanța de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuț.

În sensul normelor constituționale, recunoașterea calității de bănuț se aplică în interesul persoanei, pentru apărarea sa, persoana dobândind astfel drepturi suplimentare, reglementate de art.64 CPP (să știe de ce este bănuț, să fie audiat în prezența apărătorului, să ceară recuzarea persoanei care efectuează urmărirea penală ș.a.).

În unele sisteme constituționale nu se atestă categoria de bănuț, după cercetările de rigoare persoanei fiindu-i înaintată învinuirea. Nici sistemul nostru de drept nu prevede obligativitatea recunoașterii persoanei în calitate de bănuț, aceasta se aplică la discreția organului de urmărire penală sau a procurorului, cărora le aparține dreptul de a alege direcțiile juste de exercitare a urmăririi penale. Astfel, organul de urmărire penală, dacă dispune de probe suficiente, poate înainta direct învinuirea.

Recunoașterea calității de bănuț presupune nu numai drepturi procesuale, dar și restrângerea drepturilor constituționale legate de libertatea persoanei, dreptul la libera circulație ș.a. Și în cazul recunoașterii calității de bănuț pe cel de-al treilea temei - prin ordonanță - persoana este supusă unor restrângeri: imposibilitatea legalizării unor acte (spre exemplu, de identitate), consemnarea faptului respectiv în cazierul judiciar, în cazul când persoana este nevinovată - suferința psihologică, cauzată de suspectarea de comiterea unei infracțiuni, atitudinea societății și a victimei ș.a. În acest aspect Curtea Constituțională nu este de acord cu opinia plenului Curții Supreme de Justiție, expusă în Hotărârea nr.7 din 04.07.20057, conform căreia "pornirea urmăririi penale, recunoașterea persoanei în calitate de bănuț, punerea persoanei sub învinuire, dispunerea efectuării unei expertize nu afectează drepturi sau libertăți constituționale".

Pentru a conferi previzibilitate și claritate normei restrictive, CPP, la alin.(2) art.63, reglementează termenele în care persoana poate avea calitatea de bănuț. Aceste termene variază de la 72 ore în cazul reținerii persoanei, 10 zile în cazul aplicării măsurii preventive neprivative de libertate pînă la 3 luni sau, cu acordul Procurorului General sau al adjuncților săi, 6 luni în cazul emiterii unei ordonanțe.

În același scop CPP, la alin.(3) art.63, reglementează acțiunile pe care trebuie să le întreprindă în mod obligatoriu organul de urmărire penală. Astfel, la momentul expirării termenului reținerii organul de urmărire penală trebuie să elibereze bănuțul ori să revoce, în modul stabilit de lege, măsura preventivă aplicată în privința lui, dispunînd scoaterea lui de sub urmărire sau punerea lui sub învinuire.

Potrivit alin.(5) art.63 CPP, "calitatea de bănuț încetează din momentul eliberării reținutului, revocării măsurii preventive aplicate în privința lui ori, după caz, anulării ordonanței de recunoaștere în calitate de bănuț și scoaterii lui de sub urmărire, sau din momentul emiterii de către organul de urmărire penală a ordonanței de punere sub învinuire." Punerea persoanei sub învinuire permite organelor de urmărire penală, pe de o parte, să efectueze acțiunile necesare urmăririi penale, iar pe de altă parte, să facă previzibilă situația persoanei fără a leza drepturile fundamentale ale acesteia. Procedura scoaterii bănuțului de sub urmărire penală este reglementată de art.284 CPP.

Pct.10 Pentru a corespunde celor trei criterii de calitate - accesibilitate, previzibilitate și claritate - norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încît să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei în situația dată, persoana poate pretinde că nu-și cunoaște drepturile și obligațiile. Într-o astfel de interpretare, norma ce nu corespunde criteriilor clarității este contrară art.23 din Constituție, care statuează obligația statului de a garanta fiecărui om dreptul de a-și cunoaște drepturile.

3. CONVENȚIA PENTRU APĂRAREA DREPTURILOR OMULUI ȘI A LIBERTĂȚILOR FUNDAMENTALE (ROMA, 4.XI.1950)

Articolul 1

”Obligația de a respecta drepturile omului”

Înaltele Părți Contractante recunosc oricărei persoane aflate sub jurisdicția lor drepturile și libertățile definite în Titlul I al prezentei Convenții.

Articolul 6

”Dreptul la un proces echitabil”

1. Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărârea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei și publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia, în interesul moralității, al ordinii publice ori al securității naționale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanță când, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției.
2. Orice persoană acuzată de o infracțiune este prezumată nevinovată până ce vinovăția sa va fi legal stabilită.
3. Orice acuzat are, mai ales, dreptul :
 - a. să fie informat, în termenul cel mai scurt, într-o limbă pe care o înțelege și în mod amănunțit, despre natura și cauza acuzației aduse împotriva sa ;
 - b. să dispună de timpul și de înlesnirile necesare pregătirii apărării sale ;
 - c. să se apere el însuși sau să fie asistat de un apărător ales de el și, dacă nu dispune de mijloacele necesare remunerării unui apărător, să poată fi asistat gratuit de un avocat din oficiu, atunci când interesele justiției o cer ;
 - d. să audieze sau să solicite audierea martorilor acuzării și să obțină citarea și audierea martorilor apărării în aceleași condiții ca și martorii acuzării ;
 - e. să fie asistat gratuit de un interpret, dacă nu înțelege sau nu vorbește limba folosită la audiere.

4. **DECLARAȚIA UNIVERSALĂ A DREPTURILOR OMULUI** (*New York, 10.XII.1948*).

Articolul 6

Fiecare om are dreptul să i se recunoască pretutindeni personalitatea juridică.

Articolul 8

Orice persoană are dreptul la satisfacția efectivă din partea instanțelor juridice naționale competente împotriva actelor care violează drepturile fundamentale care sînt recunoscute prin constituție sau lege.

Articolul 11

Orice persoană acuzată de comiterea unui act cu caracter penal are dreptul să fie presupusă nevinovată pînă cînd vinovăția sa va fi stabilită în mod legal în cursul unui proces public în care i-au fost asigurate toate garanțiile necesare apărării sale.

5. CODUL PENAL AL REPUBLICII MOLDOVA

Articolul 3.

"Principiul legalității"

Alin. (2) Interpretarea extensivă defavorabilă și aplicarea prin analogie a legii penale sînt interzise.

6. CODUL DE PROCEDURĂ PENALĂ AL REPUBLICII MOLDOVA.

Articolul 7

"Legalitatea procesului penal"

(1) Procesul penal se desfășoară în strictă conformitate cu principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional, cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, cu prevederile Constituției Republicii Moldova și ale prezentului cod.

(2) Dacă există neconcordanțe între prevederile tratatelor internaționale în domeniul drepturilor și libertăților fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și prevederile prezentului cod, prioritate au reglementările internaționale.

(3) Dacă, în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rîndul său, sesizează Curtea Constituțională.

(4) Dacă, în procesul judecării cauzei, instanța stabilește că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor legale și este expusă într-un act juridic care nu poate fi supus controlului constituționalității, instanța va aplica în direct legea.

(5) Dacă, în procesul judecării cauzei, instanța stabilește că norma juridică națională ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor tratatelor internaționale în domeniul drepturilor și libertăților fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte, instanța va aplica reglementările internaționale în direct, motivînd hotărîrea sa și informînd despre aceasta autoritatea care a adoptat norma națională respectivă și Curtea Supremă de Justiție.

(6) Hotărîrile Curții Constituționale privind interpretarea Constituției sau privind neconstituționalitatea unor prevederi legale sînt obligatorii pentru organele de urmărire penală, instanțele de judecată și pentru persoanele participante la procesul penal.

(7) Hotărîrile explicative ale Plenului Curții Supreme de Justiție în chestiunile privind aplicarea prevederilor legale în practica judiciară au caracter de recomandare pentru organele de urmărire penală și instanțele judecătorești.

(8) Hotărîrile definitive ale Curții Europene a Drepturilor Omului sînt obligatorii pentru organele de urmărire penale, procurori și instanțele de judecată.

(9) Deciziile Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție pronunțate ca urmare a examinării recursului în interesul legii sînt obligatorii pentru instanțele de judecată în măsura în care situația de fapt și de drept pe cauză rămîne cea care a existat la soluționarea recursului.

Articolul 63

"Bănuitul"

(1) Bănuitul este persoana fizică față de care există anumite probe că a săvîrșit o infracțiune pînă la punerea ei sub învinuire. Persoana poate fi recunoscută în calitate de bănuیت prin unul din următoarele acte procedurale, după caz:

- 1) procesul-verbal de reținere;
- 2) ordonanța sau încheierea de aplicare a unei măsuri preventive neprivative de libertate;
- 3) ordonanța de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuیت.

(1¹) Ordonanța de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuیت și informația despre drepturile prevăzute la art.64 se aduc la cunoștință în decurs de 5 zile din momentul de emitere a ordonanței, dar nu mai tîrziu de ziua în care bănuitul s-a prezentat sau a fost adus silit, ori din momentul de începere a primei acțiuni procedurale efectuate în raport cu acesta. În cazul în care există necesitatea dispunerii unor măsuri speciale de investigații în privința bănuitului, aducerea la cunoștință a ordonanței de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuیت și a drepturilor sale se

amână în baza ordonanței motivate a procurorului, cu autorizarea judecătorului de instrucție pe o perioadă de 30 de zile, cu posibilitatea prelungirii motivate a perioadei pînă la 3 luni. În cazul infracțiunilor privind crima organizată, spălarea de bani, al infracțiunilor cu caracter terorist, al infracțiunilor de corupție și ale celor conexe actelor de corupție, termenul de amînare a aducerii la cunoștință poate fi prelungit pînă la 6 luni, la demersul procurorului, cu autorizarea judecătorului de instrucție. Fiecare prelungire a termenului de amînare a aducerii la cunoștință a ordonanței de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuît și a drepturilor sale nu poate depăși 30 de zile.

(2) Organul de urmărire penală nu este în drept să mențină în calitate de bănuît:

1) persoana reținută – mai mult de 72 de ore;

2) persoana în privința căreia a fost aplicată o măsură preventivă neprivativă de libertate – mai mult de 10 zile din momentul cînd i s-a adus la cunoștință ordonanța despre aplicarea măsurii preventive;

3) persoana în privința căreia a fost dată o ordonanță de recunoaștere în această calitate – mai mult de 3 luni, iar cu acordul Procurorului General și al adjuncților săi – mai mult de 6 luni.

(3) La momentul expirării, după caz, a unui termen indicat în alin.(2), organul de urmărire penală este obligat să elibereze bănuitul reținut ori să revoce, în modul stabilit de lege, măsura preventivă aplicată în privința lui, dispunînd scoaterea lui de sub urmărire sau punerea lui sub învinuire. În caz de prelungire a termenului de menținere în calitate de bănuît mai mult de 3 luni, ofițerul de urmărire penală este obligat să informeze imediat bănuitul despre aceasta.

(4) Organul de urmărire penală sau instanța de judecată, constatînd că bănuiala nu s-a confirmat, este obligată să elibereze bănuitul reținut sau să revoce măsura preventivă aplicată în privința lui pînă la expirarea termenelor indicate în alin.(2), dispunînd scoaterea lui de sub urmărire.

(5) Calitatea de bănuît încetează din momentul eliberării reținutului, revocării măsurii preventive aplicate în privința lui ori, după caz, anulării ordonanței de recunoaștere în calitate de bănuît și scoaterii lui de sub urmărire, sau din momentul emiterii de către organul de urmărire penală a ordonanței de punere sub învinuire.

Articolul 231

”Calcularea termenelor procedurale”

(1) Termenele stabilite de prezentul cod se calculează pe ore, zile, luni și ani.

(2) La calcularea termenelor procedurale se pornește de la ora, ziua, luna și anul indicate în actul care a provocat curgerea termenului, afară de cazurile în care legea dispune altfel.

(3) La calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

(4) Termenele calculate pe luni sau pe ani expiră la sfîrșitul zilei respective a ultimei luni sau la sfîrșitul zilei și lunii respective din ultimul an. Dacă această zi cade într-o lună ce nu are zi corespunzătoare, termenul expiră în ultima zi a acestei luni.

(5) Dacă ultima zi a unui termen cade într-o zi nelucrătoare, termenul expiră la sfîrșitul primei zile lucrătoare care urmează.

Articolul 255

”Ordonanțele organului de urmărire penală”

(1) În desfășurarea procesului penal, organul de urmărire penală, prin ordonanță, dispune asupra acțiunilor sau măsurilor procesuale în condițiile prezentului cod. Fiecare dintre acțiunile sau măsurile procesuale dispuse de către organul de urmărire penală se motivează, obligatoriu, în mod separat.

(2) Ordonanța trebuie să fie motivată și să cuprindă: data și locul întocmirii, numele, prenumele și calitatea persoanei care o întocmește, cauza la care se referă, obiectul acțiunii sau măsurii procesuale, temeiul legal al acesteia și semnătura celui care a întocmit-o. Ordonanța nesemnată de persoana care a întocmit-o nu are putere juridică și se consideră nulă. Dacă organul

de urmărire penală consideră că este cazul să fie luate anumite măsuri, face propuneri motivate în ordonanță.

Articolul 281

”Punerea sub învinuire”

(1) Dacă, după examinarea raportului organului de urmărire penală și a materialelor cauzei, procurorul consideră că probele acumulate sînt concludente și suficiente, el emite o ordonanță de punere sub învinuire a persoanei.

(2) Ordonanța de punere sub învinuire trebuie să cuprindă: data și locul întocmirii; de către cine a fost întocmită; numele, prenumele, ziua, luna, anul și locul nașterii persoanei puse sub învinuire, precum și alte date despre persoană care au importanță juridică în cauză; formularea învinuirii cu indicarea datei, locului, mijloacelor și modului de săvîrșire a infracțiunii și consecințele ei, caracterului vinei, motivelor și semnelor calificative pentru încadrarea juridică a faptei, circumstanțelor în virtutea cărora infracțiunea nu a fost consumată în cazul pregătirii sau tentativei de infracțiune, mențiunea despre punerea persoanei respective sub învinuire în calitate de învinuit în această cauză conform articolului, alineatului și literei articolului din Codul penal care prevăd răspunderea pentru infracțiunea comisă.

Articolul 282

”Înaintarea acuzării”

(1) Înaintarea acuzării învinuitului se va face de către procuror în prezența avocatului în decurs de 48 de ore din momentul emiterii ordonanței de punere sub învinuire, dar nu mai tîrziu de ziua în care învinuitul s-a prezentat sau a fost adus în mod silit.

(2) Procurorul, după stabilirea identității învinuitului, îi aduce la cunoștință ordonanța de punere sub învinuire și îi explică conținutul ei. Aceste acțiuni se atestă cu semnăturile procurorului, învinuitului, avocatului și ale altor persoane care participă la această acțiune procesuală, aplicate pe ordonanța de punere sub învinuire, indicîndu-se data și ora punerii sub învinuire.

(3) După înaintarea acuzării, procurorul îi va explica învinuitului drepturile și obligațiile acestuia prevăzute în art.66. Învinuitului i se înmînează copia de pe ordonanța de punere sub învinuire și informația în scris privind drepturile și obligațiile lui. Acțiunile nominalizate, de asemenea, se consemnează în ordonanța de punere sub învinuire în modul prevăzut în alin.(2).

(4) Învinuitul este audiat în aceeași zi în condițiile prevăzute în art.104.

7. LEGEA NR. 780 DIN 27.12.2001 PRIVIND ACTELE LEGISLATIVE

Articolul 3

”Trăsăturile și calitatea actului legislative”

(1) Actul legislativ are un caracter statal, coercitiv, general și impersonal.

(2) Actul legislativ trebuie să respecte condițiile legalității, accesibilității, preciziei și, o dată intrat în vigoare, este executoriu și opozabil tuturor subiectelor de drept.

Articolul 4

”Principiile de bază ale legiferării”

(1) Actul legislativ trebuie să corespundă prevederilor tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, principiilor și normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional, inclusiv legislației comunitare.

(2) Actul legislativ trebuie să corespundă dispozițiilor constituționale și să fie în concordanță cu cadrul juridic existent, cu sistemul de codificare și unificare a legislației.

(3) La elaborarea, adoptarea și aplicarea actului legislativ se respectă principiile:

- a) oportunității, coerenței, consecvenței și echilibrului între reglementările concurente;
- b) consecutivității, stabilității și predictabilității normelor juridice;
- c) transparenței, publicității și accesibilității.

Articolul 5

”Condițiile generale obligatorii ale actului legislativ”

(1) Apărarea drepturilor, libertăților, intereselor legitime ale cetățenilor, egalitatea și echitatea socială, precum și compatibilitatea cu legislația comunitară constituie o condiție obligatorie a oricărui act legislativ.

(2) Actul legislativ trebuie să corespundă următoarelor condiții:

- a) să fie în concordanță cu principiile de bază ale legiferării, prevăzute la art.4;
- b) să fie întocmit conform tehnicii legislative și normelor limbii literare;
- c) să fie adoptat de autoritatea legislativă.

ARGUMENTELE ÎN SUSȚINEREA EXCEPȚIEI DE NECONSTITUȚIONALITATE:

Onorată Curte, prin prisma legislației pertinente sus expuse, noi considerăm că normele supuse verificării constituționalității sunt contrare principiilor fundamentale statuate în Constituția Republicii Moldova. Astfel în viziunea noastră normele supuse verificării, nu întrunesc standardele unui act legislativ, și anume nu corepsunde principiilor de prezivibilitate și accesibilitate a legii, iar în explicarea sa CEDO a reiterat că *Norma juridică trebuie să fie clară, inteligibilă, întrucât cei cărora li se adresează trebuie nu doar să fie informați în avans asupra consecințelor actelor și faptelor lor, ci să și înțeleagă consecințele legale ale acestora. În caz contrar, principiul nemo censetur ignorare legem nu ar mai putea fi aplicat, ceea ce ar avea grave consecințe asupra securității raporturilor sociale, a existenței societății în general.*”

Astfel, în cauze precum *Sunday Times contra Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord*, 1979, *Rekvényi contra Ungariei*, 1999, *Rotaru împotriva României*, 2000, *Damman împotriva Elveției*, 2005, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat că „nu poate fi considerată «lege» decât o normă enunțată cu suficientă precizie, pentru a permite individului să-și regleze conduita. Individul trebuie să fie în măsură să prevadă consecințele ce pot decurge dintr-un act determinat”; „o normă este previzibilă numai atunci când este redactată cu suficientă precizie, în așa fel încât să permită oricărei persoane – care, la nevoie poate apela la consultanță de specialitate – să își corecteze conduita”; „în special, o normă este previzibilă atunci când oferă o anume garanție contra atingerilor arbitrare ale puterii publice”. („principiul securității juridice, fundament al statului de drept repere jurisprudențiale” ion predescu judecător la curtea constituțională, marieta safta magistrat-asistent șef)

Iar având în vedere satutările CEDO sub acest aspect, cu ușurință deducem faptul că normele alin.(1) al art.282 al CPP și alin.(3) al art.63 al CPP (în partea evidențiată), aduc atingeri grave principiului securității raporturilor juridice, precum și aduc mari atingeri drepturilor persoanei, având în vedere că aceste norme în sine nu înglobează situația de la pct.3) al alin.(2) al art.63 al CPP și anume legislatorul pe deoparte a stabilit că: *Organul de urmărire penală nu este în drept să mențină în calitate de bănuț persoana în privința căreia a fost dată o ordonanță de recunoaștere în această calitate – mai mult de 3 luni*, iar cu acordul Procurorului General și al adjuncților săi – mai mult de 6 luni.

Iar prin prisma alin.(4) al art.231 al CPP, (*Termenele calculate pe luni sau pe ani expiră la sfârșitul zilei respective a ultimei luni sau la sfârșitul zilei și lunii respective din ultimul an. Dacă această zi cade într-o lună ce nu are zi corespunzătoare, termenul expiră în ultima zi a acestei luni*) deducem că organul de urmărire penală pînă la expirarea termenului de 3 luni de aflare a

persoanei în calitate de bănuît urmează a adopta o decizie în privința statutului acestei persoane, și anume ori îl scoate de sub urmărire penală ori îi înaintează învinuirea.

Prin urmare obligația organului de urmărire penală, de a adoptare a unei decizii în privința persoanei urmează a fi adoptată pînă la expirarea termenului de 3 luni, care potrivit alin.(4) al art.231 al CPP, expiră la sfîrșitul zilei a ultimei luni.

Ba mai mult legislatorul pentru prevenirea abuzurilor din partea organului de urmărire penală, la alin.(3) al art. 63 a enumerat exhaustiv acțiunile organului de urmărire penală, și anume: ***La momentul expirării, după caz, a unui termen indicat în alin.(2), organul de urmărire penală este obligat să elibereze bănuitul reținut ori să revoce, în modul stabilit de lege, măsura preventivă aplicată în privința lui, dispunînd scoaterea lui de sub urmărire sau punerea lui sub învinuire. În caz de prelungire a termenului de menținere în calitate de bănuît mai mult de 3 luni, ofițerul de urmărire penală este obligat să informeze imediat bănuitul despre aceasta.***

Precum și la alin.(1) al art.282 al CPP: ***Înaintarea acuzării învinuitului se va face de către procuror în prezența avocatului în decurs de 48 de ore din momentul emiterii ordonanței de punere sub învinuire, dar nu mai tîrziu de ziua în care învinuitul s-a prezentat sau a fost adus în mod silit.***

dar în același timp la redactarea acestor două norme, legislatorul a admis omisiuni, în ceea ce privește termenele acordate, organului de urmărire penală, și anume la alin.(2) legislatorul a introdus sintagma "la momentul expirării" ceea ce prezumă efectuarea acțiunilor de către organul de urmărire penală déjà la expirarea termenelor prevăzute la alin.(2) al art.63, precum și norma alin.(1) al art.282 care oferă organului de urmărire penală încă un termen suplimentar de 48 de ore pentru aducerea la cunoștință a acuzării.

Prin urmare evident este faptul că normele supus everificării nu întrunesc condiția prezivibilității actului legislativ, or, persoana pusă sub bănuială, la expirarea termenului de aflare în această stare, pe un termen de minim 2 zile lucrătoare și în unele cazuri încă 2 zile nelucrătoare (în cazul expirării primelor două zile în zi nelucrătoare) este pus într-o situație de incertitudine juridică totală or, acesta nefiind citat sau informat de către organul de urmărire penală pînă la expirare termenului express prevăzut la alin.2 al art.63 al CPP îi permite legal să considere că este scos de sub urmărire penală și bănuiala înaintată împotriva sa nu s-a adeverit, iar pe altă parte acesta, cum am menționat mai sus, încă minim 2 zile lucrătoare și în unele cazuri 2 zile nelucrătoare este nevoit să aștepete decizia finală a organului de urmărire penală.

Prin urmare normele respective pe lingă faptul că sunt neconstituționale prin prisma celor sus menționate, în sine reprezintă și o "pîrghie legală" oferită procurorului, care îi permite acestuia de a acoperi simpla omisiune de a efectua acțiunile necesare în termenul stabilit într-un proces penal.

Onorată Curte, totodată neconstituționalitatea alin.(1) al art.282 al CPP, reiese și din alt aspect vădit, și anume norma respectivă îl obligă pe procuror să înainteze acuzarea persoanei în termen de 48 de ore din momentul emiterii ordonanței de punere sub învinuire, dar în același timp, potrivit alin.(2) al art.255 al CPP (conținutul ordonanței organului de urmărire penală), și aalin.(2) al art.281 al CPP (conținutul ordonanței de epunere sub învinuire) ordonanța de punere sub învinuire (în situația noastră) nu are condiție obligatorie de valabilitate, sub sarcina nulității acesteia, ora emiterii ordonanței, prin urmare nu este cert cînd începe a curge termenul de 48 de ore de aducere la cunoștință a acesteia și cel mai important cînd acesta expiră.

V – CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

În baza argumentelor expuse solicităm Înaltei Curți recunoașterea neconstituționalității prevederilor alin.(1) art.282 al Codului de Procedură Penală al RM: *Înaintarea acuzării învinuitului se va face de către procuror în prezența avocatului în decurs de 48 de ore din momentul emiterii ordonanței de punere sub învinuire, dar nu mai târziu de ziua în care învinuitul s-a prezentat sau a fost adus în mod silit,*

și alin.(3) al art. 63 al Codului de Procedură Penală al RM (în partea evidențiată): ***La momentul expirării, după caz, a unui termen indicat în alin.(2), organul de urmărire penală este obligat să elibereze bănuitul reținut ori să revoce, în modul stabilit de lege, măsura preventivă aplicată în privința lui, dispunând scoaterea lui de sub urmărire sau punerea lui sub învinuire. În caz de prelungire a termenului de menținere în calitate de bănuit mai mult de 3 luni, ofițerul de urmărire penală este obligat să informeze imediat bănuitul despre aceasta.***

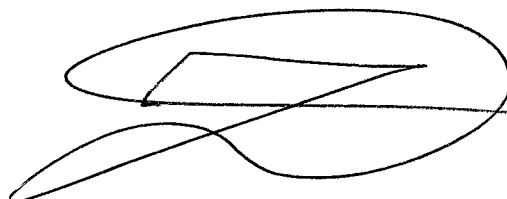
ca fiind contrare art.art. 21 și 23 din Constituția Republicii Moldova.

VI – LISTA DOCUMENTELOR

Toate actele ce confirmă cele indicate în prezenta Sesizare sunt anexate la materialele cauzei aflate pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediu Centru, la judecătorul desemnat cu atribuțiile judecătorului de instrucție, Corcea Nicolae, sub nr. 10-604/18.

VII – DECLARAȚIA ȘI SEMNĂTURA

Declar pe onoare că informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Municipiul Chișinău
05 noiembrie 2018

reprezentant/avocat Ipatii Denis

ÎNCHEIERE

COPIE

06 noiembrie 2018
Judecătoria Chișinău(sediul Centru)

mun. Chișinău

În componența:
Președintelui ședinței,
Judecător de instrucție
Grefier

Corcea Nicolae
Damian Ecaterina

soluționând în ședință închisă cererea avocatului Ipatii Denis, care acționează în apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale lui Cotruța Veaceslav, cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. art.282 alin.1 și 63 alin.3 din Codul de procedură penală,

Constată:

Pe rol la judecătoria Chișinău(sediul Centru), plângerea avocatului Ipatii Denis, care acționează în apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale lui Cotruța Veaceslav, depusă în ordinea art.313 Cod de procedură penală, cu privire la declararea nulității ordonanței procurorului din cadrul procuraturii mun.Chișinău, oficiul Centru, Olesea Botezatu din data de 05.10.2018, privind punerea sub învinuire a lui Cotruța Veaceslav în baza art.190 alin.5 Cod penal.

În cadrul examinării plângerii sus-nominalizate, avocatul Ipatii Denis, a depus o cerere cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. art.282 alin.1 și 63 alin.3 din Codul de procedură penală.

În ședința de judecată, procurorul a solicitat respingerea cererii cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. art.282 alin.1 și 63 alin.3 din Codul de procedură penală.

Audiind opinia participanților la proces, studiind materialele cauzei în raport cu prevederile egale ce guvernează speța, instanța de judecată apreciază cererea întemeiată parțial și care urmează a fi admisă în parte, reieșind din următoarele considerente.

Conform dispoziției art. 7 alin. (3) din Codul de procedură penală, dacă, în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rândul său, sesizează Curtea Constituțională.

Potrivit prevederilor art. 135 alin. (1) lit. g) din Constituție, art. 4 alin. (1) lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și art. (4) alin. (1) lit. g) din Codul

jurisdicției constituționale, rezolvarea excepțiilor de neconstituționalitate a actelor normative ține de competența Curții Constituționale.

Prin Hotărârea nr. 2 din 09 februarie 2016, Curtea Constituțională a relevat următoarele: "Judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate. Curtea reține că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82".

Astfel, reieșind din conținutul cererii, instanța de judecată reține că, avocatul Ipatii Denis, care acționează în apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale lui Cotruța Veaceslav, invocă neconstituționalitatea prevederilor art. art.282 alin.1 și 63 alin.3 din Codul de procedură penală, în sensul necorespunderii acestora cu art.art. 21 și 23 din Constituție.

Instanța de judecată remarcă că, normele vizate de avocatul Ipatii Denis în cererea depusă, constituie obiect al controlului de constituționalitate, apreciindu-se astfel că, în speță, se întrunesc condițiile stabilite de Curtea Constituțională, prin Hotărârea nr. 2 din 09 februarie 2016.

În conformitate cu prevederile art. 7 alin. (3), art. 41, art. 186, art. 308 și, art. 342 din Codul de procedură penală, instanța de judecată,

DISPUNE:

Se admite cererea avocatului Ipatii Denis, care acționează în apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale lui Cotruța Veaceslav, cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. art.282 alin.1 și 63 alin.3 din Codul de procedură penală.

Se sesizează Curtea Constituțională cu privire la realizarea controlului constituționalității prevederilor art. art.282 alin.1 și 63 alin.3 din Codul de procedură penală.

Se remite Curții Constituționale prezenta încheiere, sesizarea avocatului Ipatii Denis, copia plângerii și copia procesului-verbal al ședinței de judecată.

Încheierea separat nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecător de instrucție

Corcea Nicolae

